

Газет 2001-йисан
ноябрдилай акъатзава

Эренлардин СЕС

РД - дин Докъузпара райондин общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета Докузпаринского района РД.

№12 (786) 22-Март, арбе, 2017-йис. Почтамтдай зур йисан кьимет - 226 манат

Райадминистрацияда

2017-йисан 20-мартдин сятдин цуда, Докъузпара райондин муниципальный тешкилатдин заседанийрин залда, нубатдин совешание хъана. Совешанидин йикъан кваллах мукъва хъанвай лезги миллетди гъар йисуз къаршиламишзавай, гатфарин зегъметдин кваллахрихъ галаз алакълалу Яран сувар мубаракунилай райондин Кьил Керимхан Абасова ачухна.

Йикъан совешанидал акъвазнавай кьилин месэляяр тир:

1) Налукрин гъахъ-гъисабдикай, чилерин ва квалерин шагъадатнамайрикай;

2) Докъузпара райондин Мискискарин хуьре гъар йисуз кьиле тухузвай Яран суварин тешкилувиликай;

3) ЖКХ-дин идарадихъ галаз алакълалу кваллахар гуьзчивилелди кьиле тухуникай;

4) Багълариз ва бустанриз яд гудай кьаналар, кьилин рекъериз ятар ачух жезвай уьруьшар гуьнгуьна хтуникай ва мсб.

Винихъ кьейднавай месэлайриз килигуналди, нубатдин совешание акъалтйна.

Эдуард ГЪАЖИБЕКОВ

Яран суварин тарихдикай

Эхиримжи йисара кьетГен ашкъи аваз Юкъван Азиядин, Кавказдин ва Россиядин мусурманри, чпин дувулар зороастримдин имандиз гъахънавай, персериз хас тир «Цийи йис»- Навруз кьейдзава. Ам исламдин истемешунрал гьалтайла, адан кьайдайриз аксивалзавайди яз гъисабзавай, гьикI, хьи, Зороастрим, вич «Цуз ибадат авун я»... Лезгийри Яран сувар кьадим девиррилай: ракъиниз, цуз икрамзавай вахтарилай кьейдзава. Яран суварин йикъара инсанар чилайрикай хкечIдай, абуру жуьреба-жуьре тьуьнар гъазурдай, хьарик цикленар кутадай. Иллаки

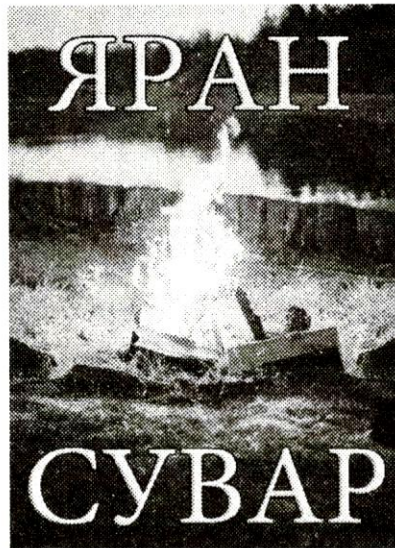
ачух майданрал чIехи цаяр хъувун, къаварал яран шемгелар акъудун, цаярилай хкадарун- ибур цулав, нягс руьгьер тергун патал ва гужлу, михьи гьиссериз ачухвал ва сергьят гун патал ийизвай крар я. Къенин йикъалди кьиле тухузвай и кьадим суварин вири терефрикай гъакьикъатдив кьадайвал рахаз хъун четин я. «Яру рангуни» лезгийрин уьмуьрда важиблу чка къазвай. Кьадим заманадин лезгийри инанмишвилелди, «Чил Яру яцра крчарал кьунва», - лугъудай. Майишатдин кваллахар тамамарунин карда кIвенкIве авай «Яру яц» - абуру къурбанддизни акъудзавай. Къурбанд патал

тайинарнавай яру яц хъсандиз алафар гуз хуьдай, адан бедендин сагъламвилехъ гелкъведай ва гардандал, бедназарди ягъ тавун патал, яру гьалар алчуддай. Къурбанд ийидалди вилик, йифиз яц пуд сеферда хуьрелай элкьуьрзавай. Ахпа а яцран як, хуьруьн агъалийриз, къадардиз килигна, сад хьиз, пайзавай. Яру ранг виридалайни асаслу, гуьрчег ранг яз гъисабзавай. Вилик заманайра, чамран квалли свасни яру дуьгуьрдик кваз гьизвай. (инал: дуьгуьр-свасал алукизавай махсус партал. -Ш.Ш.). Яран сувар



алуқьдалди, кьвед – пуд югъ амаз ва «Яр» вацран эхирдалди (4-апрель) гъилин билегрихъ лезгийри яру гьалар акалзавай.

21-22- мартдин йифера инсанри, майданрал кьватI хьана, цIаяр хьийизвай. Гьар са дестеди ирид цIай ийизвай ва ирид чирагъ чилера акIурзавай. Мадни цавариз кIарасдикай туькIурнавай цIай квай фарфалагар ахъайзавай. Шемгьелар кьаварал кузвай. Тик квай чкайрай цIай квай чархар авадарзавай, Инсанри, чпик квай гунагьар, азарар, бедназарвилини лишанар хкатун патал ирид сеферда цIалай хкадардай. Яран сувариз гьар са кIвале ирид жуьредин хуьрек гьазурзавай. Месела, «ГIач», «ЧIахар аш», «афарар», «дангу», «мехкуьтI», «чул», «чуьк», «натIуфа», «алуга», «цикIен» ва масабур. Гьатта ирид хуьрек гьазуриз тахъайтIа, ирид магьсул (кьуьл, кьурурнавай як, гьажибугьда, пахлаяр, нахутI, кIахар,



картушар квай «ГитI») гьазурзавай. Кьадим вахтара лезгийри «Яр» вацра кьватI хьана мелер ийиз, сада-садаз куьмекар гуз, гатфарин кIвалахар ийизвай. Абуру куьчяр, гьятар, салар миьна, гьашемар ва зирзибилар кIватIна, абуруз цIай язавай. Яран сувар мубарак ийиз

сад – садан кIвализ паяр гваз физвай. Яран суварин йикъара инсанар чилаяр хкатун патал ва беден азаррикай сагьлам хьун патал чиляй теквен акьудна, гьанай хурухди фена, хкечIзавай. Эгъуьннавай теквенриз мих, кака ва цIивин вегъезвай. «Яран сувар» чи вилайтдин халкьарикай анжах лезгийри икI кьиле тухузвай. Даргийри, табасаранри ва масабур «Яран сувар» - «Чиляй сифте цанин хвал тухунин» сувар яз кьейдзавай. Чи халкьдин гзаф милли кьанажагьдин суварар ва адетар квахьнаватIани, кьенин юкьуз Яран суварин чи гьакьикъатда ва медениятда чка кьазма. Азиз районэгълияр! Квез виридаз алуькнавай Яран сувар мубаракрай! Къуй Куь чанара сагьламвал, рикIера гьевеслу зегьметдин гьевес, илгьам, гьиле кьазвай кIвалахра агалкьунар хьурай!

Шагьбала ШАГЬБАЛАЕВ

Докъузпарада Яран сувар...



Алай йисан 20-мартдиз Мискискарин хьуре «Яран сувариз» талукь мярекат кьиле фена. Яран суварин майдан тебрикдин гафар кхьенвай транспарантралди, ачухнавай суфрайралди безетмиш тир. Яран суварин мярекат РД-дин культурадин лайихлу работник, Мискискарин культурадин кIвалин директор, шаир Бренбег Абдуллаева ачухна, вичин рахунра ада атанвай мугьманриз

«хвашкелди» лагьана, районэгълийриз ва хуьруьнвийриз и «Яран суварин» югъ рикIин сидкьидай мубаракна. Ахпа ада «Докъузпара райондин» МО-дин Кьил К.С. Абасован тIварцIихъай, ва райондин Собраниедин депутатрин председател А.Агьмедован ва культурадин управленидин патай и шад «Яран суварин» югъ мубаракна. Адалай гуьгъуьниз «Яран цIай» куькIурун паталди

Мискискарин хуьруьн администрациядин кьил Ш.Магьарамоваз ва администрациядин векил, хуьруьн агьсакьал Явер Алисветоваз ихтияр гана. Абуруни чпин тебрикдин гафар лагьана. Адалай кьулухь райадминистрациядин кьилин заместитель Суьрея Вердихановнади ва хуьруьн агьсакьалри атанвай жемьатдиз мубаракар авуна ва абурун адресдиз хуш келимаяр лагьана.

Ахпа мярекатдин художественный пай башламишна.

Зуьрнечи К. Юзбекова устадвилелди «Сегьерар»- аваз тамамарна. Ашукь Тажидина «Мехьер ава чи дагьлара», Роза Чигниевани, Тингиз Уьзденова, Зугьраб Мамедова, Икрам Уруджева, «Яран сувариз» талукьарнавай манияр лагьана. Мискискарин «Солнышко» тIвар алай аялрин бахчадин бицIа аялри

кьетIен гьерекаат кваз, хуш жедай тегьердин кьуьлерна. Яран сувариз талукьарнавай мярекатдин репертуардик спортдиз талукь пайни квай. Адет тирвал, Яран суварик иштиракиз вири хуьрерай жегьилар атанвай.

Гьуьжетар спортдин кьуд жуьредай кьиле фена.

Гиря хкажунай садлагьай чка Ибрагьимов Эмина (Мискинджа), кьвед лагьай чка Т.Гьафизова (Микинджа), ва пуд лагьай чка Р.Муталибова (Усугьчай) кьуна.

Гиря алай чкадилай яргъаз гадарун:

1. Б.Алиеваз (Мискинджа) – сад лагьай чка;

2. Э . И б р а г ь и м о в а з (Мискинджа) –кьвед лагьай чка;

3. Т.Гьафизоваз (Мискинджа)- пуд лагьай чка хьана.

Алай чкадилай яргъаз хсадарун:

1. Б.Алиева (Мискинджа) – 1-чка;

2. А . А д и г у ь з е л о в а (Мискинджа) -2-чка;



3. Р.Агьамурдова (Усугьчай) –3-чка;

ЦIил кьве патай ялунай (перетягивание каната) (Гьар са патай 6 касди цIил ялзавай)

1-чка Мискискарин командади

2-чка Усугьчайдин командади,

3-чка Мискискарин командайри кьуна.

Гьалибвилин чкаяр кьурбурун агалкьунар спортдин,

жегьилрин сиясатдин ва туризмадин отделдин начальник Агьашеринов Агьашерифа Гьуьрметдин грамотайралди, дипломралди ва пулдин пишкешралди кьейдна.

Вадим АГЪАМУРАДОВ

Крым – Россиядин пай

Украинада 2013- йисан эхирра ва 2014- йисан эвелра кьиле фейи сиясатдин кризисдин судураар себеп яз, полуостров Крым ана авай автономный республика Крым ва Севастополь шегьерни галаз Россиядин Федерациядин куьлгедик ахкатна. Тарихдин чар: 1921- йисан 18- октябрдиз РСФСР-дин жергедик кваз, гзаф миллетрикай ибарат тир Крымская АССР тешкил хьана.

1939-йисан делилралди ана 1 миллионни 126 агьзур агьали яшамин жезвай. Абурукай урус халкьдин векилри – 49,6%, крымдин татарри -19,4%, украинвийри - 13,7%, чувудри 5,8% ва немсери - 4,5 процентдин кьадарар тешкилзавай. 1944-1946-йисара крымдин татарар депортациядик акатна. 1946-йисан 25-июндиз Крымская АССР алудна, адан чкадал Крымдин область тешкилна. 1954-йисан апрелдиз Крымдин область

Украина ССР-дин жергейриз вахкана. Кьалурун ихьтинди тир: «Экономикадин ва сергьятрин мукьвавал, майишатрин ва культурадин алакьаяр сих хьуниз килигна Крымдин область Украина ССР-дик кухтан». И кардин терефдарни Советрин Союздин Коммунистический партиядин кьиле хьайи Н. С. Хрущев тир. Конституциядин истемешунар кваз такьуна, чкадин номенклатурадин куьмек галаз, вири тахсирриз уьтуь яна, чпиз кланивал авунай. Мадни а вахтара Россия ва Украина сад-садавай кьакьатдай сергьятра авачир. Амур са Ватанда-СССР-да авай. Севастополь-шегьер, гьеле 1948-йисалай РСФСР-дик квай. 1954-йисузни ам Крымдин областдив ваханвачир.

1953-йисуз РФ-дин Верховный Советди «О статусе города Севастополя» кьарар кьабулнай (№ 5359-1). СССР-дин Верховный

Советди крымдин татарар хайи чилерилай чукурун законсуз ва тахсиркар вакьиа яз гьисабна, абуруз ватанда чкаяр хкьадай ихтиярар гана. Амур Крымдиз хкьез хьана. 1990-йисан ноябрдиз Крымдин АССР кIвачел ахкьалдарунин месэла кьарагьарна. 199-йисан 20-ноябрдиз Крымдин автономия арадал хкун патал референдум тешкилна. Ана 81,7 процент крымчанвийри иштиракна.

199-йисан 12-февралдиз Украина ССР-дин Верховный Советди Крымдин АССР туькуьр хьувунин гьакьиндай Закон кьабулна. Адан 1-статьяда лагьанва: «(Украина ССР-да Крымдин автономия тешкил хьувунва. 1978-йис.)» Крымдин АССР СССР-дин ва я тахьайтIа Украинадик хьунин



рекцияй кылди референдиум тухунин месэла къарагъарнавачир. 1992- 1994- йисара урусрин сиясатдин къуватри Крым Украинадикай хкуддай алахъунар авуна. Абурун вилик пад Киевди атлана. 1994- йисан сентябрдиз Украинадин Верховный Советди Крымдин АССР Республика Крымдиз элкьюр хъууна.

Ахпа 1992- йисуз адан Конституция къуватдай веъена. Мадни 1990- йисара «Крым Россиядик кухтан» лозунгар пайда хъана. Ана финансрин, экономикадин, гьукуматдин крар идара ийизвай ашпаратрин кваллах фалужди янавай. Автономиядивай вичи –вич идара ийиз жезвачир. Крымчанвийри чпин дуствиллин алакъяр Россиядин Федерациядин регионрихъ галаз мягкемарун ва 2014- йисан 27-февралдиз Крымдин автономный республикади вири крымдин референдиум тухунин малумат гана.

2014-йисан 25- мартдиз сечкийрин кваллах тухун планламишна. 2014-йисан 14-майдиз кбиле фейи референдиумдин сечкийра Крым Россиядик ахкатун патал 95,6 процентдин агъалийри сесер гана. Севастополдин агъалийрини -гъа къадарда. 17- майдиз АРК-дин Верховный Советди ва Севастополь шегъердин Советди сечкийрин нетияжар къуна ва абур мягкемарна. 2014- йисан 17-



майдиз референдиумдин нетияжар къуна, Республика Крымдин Верховный Советди Крым аслу тушир гьукумат- республика Крым яз ва Севастополь къетген статус авай шегъер яз малумарна. Республика Крым Госсоветдин терефдай арза гваз Россиядин Федерациядихъ элкъвена ва адавай вич РФ-дин цийи субъект яз, алан куьлгедик кутун тлалабна. Крымдин Парламентди гьукуматрин арадавай икърардал бинеламиш проект гъазурна. (Республика Крым РФ-дин жергедик кутадай. – Ш.Ш.). Крымдин халкъарин къастунин мягкемвал фикирда къуна, гъа юкьюз, Президент В.В. Путина Республика Крым аслу тушир гьукумат ялагъана, указ (фарман) акъудна. РФ-дин Президентди РФ-дин Конституционный суддиз теклиф рекъе туна. Ам Россиядин Федерациядин куьлгедик

Республика Крым ва Севастополь шегъер кухтуниз талукьди тир. 20-майдиз Госдумадиди республика Крым ва Севастополь РФ-дин къурулушдик хъунин гъакъиндай икърар тестикъарна. Договор къуватда гъатна.

2014- йисан 21- майдиз Крымский федеральный округ (КФО) арадал гъана.

2014- йисан 2- июндиз РФ-дин Президентдин указдал асаслу яз, Крым Южный военный округдик акатна. Винидихъ къейднавай йисан 11- июндиз федеральный хийиравай шегъер Севастополь РФ-дин субъектрин сиягъда гъатна, Россиядин Конституциядани къалурна. Гила абур Россиядин къакъат тийидай паяр хъанва.

Шагъбала ШАГЪБАЛАЕВ

Экологиядин йис

Тебиат хуьн – виликди фин...

«Экология» гафунин манади гегенш сергъятар къазва. Алимри, ам биологиядин пай, члук яз гъисабзава. Гъакъикъатдани, экология, илим хъиз, биологиядин хандакIра арадал атана, амма алай вахтунда ам кылдин къетгенвилер ва уьмуьрдин тереф авай илим яз гъисабзава. Алай девирдин теоретик Н.Ф. Реймерса къалурна:

«Алай аямдин экология – биологиядин, географиядин ва математикадин хилерин къаришма я»... Дугъри я, гъар са илимдихъ вич кбиле физвай хилер ава. Экологияди вири чан алай организмайрин, абурун кыл яз, инсанни кваз-вири сергъятриз къуллугъзава. Ам синтетикадин илим яз арадал атанва. Са адаз талукъ

форумда ихътин ибара арадал атана: «Экология-им зун машгъул жезвай кар я, куьн –ваъ!» (Яни адахъ политикадин ва къазанмишунрин рекъер авач лагъай чIал я. Ада халкъдин итижриз къуллугъзава. – Ш.Ш.)

Тебиатдикай, гъайванрикай ва экологиядикай мягъкем ибараяр:

«Тебиат – гъар са цийивал гъайдан эвел я».

«Тебиатдин рехъ садрани алатдач. Адаз члана туькӱур авур «ачухвилер» кландач. Къундармайризни ада рехъ гудач».

«Тамар инсанриз ганвай, къумлухар абуру туна».

«Тебиатдин камаллувал адакай ибарат я хьи, элкӱurna къунвай затӱарин сан артух ятӱани, абурун барабарвал хуьз алакьнава».

«Зурба затӱар зурба ва чӱехи такьатралди арадал гъизва, тебиатди абур галачиз кӱвалахзава».

«Тебиат – ахьтин ктаб я хьи, адалай маналу яз ва бажарагълу яз кхьиз жедай кирам авач. Кхьизвайди анжах соавтор я...»

«Тебиатди тебии игътияжар кьилиз акъудун патал тебиатди вири крар муьфте яз кьилиз акъудзава».

Шагьбала ШАГЪБАЛАЕВ

АНТИТЕРРОР

Ислягъ уьмуьрдиз хкун

Малум тирвал, Сирияда ИГИЛ-дин (РФ-да къадагъа алай тешкилат) пата аваз дяве тухвайбурун жергейра дагъустанвийар тӱмил авачир. Дагъустан вилик фин патал и месэла, гъялна герек тир вилик акъвазнавай тӱал алайди я. Сифте нубатда республикада ислягъвал, къайда ва инвестицияр герек я.

Дяведин гъерекатар кьиле фейи зонада хъайи жегъилри, тергдай чирвилер къачузва. Гъавурда акъадай кар я, абур Россиядин регионриз хкун хаталу кӱвалах я. Гъар гъикӱ ятӱани, ахьтин инсан ихтиярриз акси кӱвалахрикай инкар хъун патал, адаз мумкинвал гузва. Инкар жезвай жегъилриз, НВФ-диз желегедин перспектива авачирди ва ам заваллу тирди гъавурда тун чарасуз я. ИГИЛ-дин идеологри гъахъсуз дяведа иштиракун патал жегъилар желб авунай. Ягъунар фейи нетижада гъафбурун мейитар кучуд тавуна, садазни герек авачиз гъакӱ чилерал гадарнавай. Мукъвабуруз чпин хци, я туштӱа стхади вичин уьмуьрдин рехъ гъикӱ акъалтӱарнаватӱа хабар авачиз ава. Мейит гъатга Америкадайни хкана хайи чилел кучудзавай Дагъустандин

халкъдиз, ахьтин фикир иллаки заланди я.

Дагъустандин гъар са районада ислягъ уьмуьрдиз хкунин комиссия кардик ква. Адан кьилин везифа – им законсуз дяведин дестедик экечӱнавай инсанар, Россиядин Федерациядин законриз гъурмет авуниз бинеламиш хъана, ислягъвилин уьмуьрдиз хкун я. Гъелбетда, дяведин гъерекатар кьиле фейи территориядай республикадиз хтайбуруз, башкъа фикир гузва. Пашман хъана кӱвализ хтун кьетӱай гъар садаз, республикадин гъукумди алакьдай гъар гъи куьмек хъайитӱани гудайди малумарна. Абурун аялриз садани азабар, я туштӱа кьиникъар ийидач лагъана, боевикрин диде-бубаяр гъавурда тунва. Анжах тахсиркарвили фикиррикай азад хъана ва кардик квай законодательстводи кӱалурнавай жаза кьезиларда лагъана умуд кутуна кланда.

А. ЭМИРСУЛТАНОВ

Сажидин САИДГЪАСАНОВ

Ам шаир туш

Ам шаир туш такъадаиди
Хабар халкъдин гъалдикай.
Гъавурда геж акъадаиди,
Рикӱе авай тӱалдикай.

Зи лезги халкъ, къадим тарих,
На заз лезги чӱал гана.
Вуна гана туьнт тир кьилих,
Секинсуз рикӱ, къал гана.

Темпелдин хиялар

Гатфар бере, жагъун клане,
Къве кьикъифдин верг хъанайтӱа,
Куьк якӱн хинклардин винел,
Хкайнекни серг хъанайтӱа.

Папакайни жен тӱапахъан,
Жуван кӱвале жув тамада.
Япара жен зуьрнедин ван,
Желайвал даим тӱамада!

Виликан фурс кумач хьи, дуст

Кумач сивик ерли рахун,
Къурай къах хьиз хъанва яхун.
Жувакай жув ийиз кухун,
Виликан фурс гумач хьи, дуст!

Гъар са кӱвалах пара хъсан
Туькӱвенвай ви, квачиз нукъсан.
Къеж хкатна шумуд йисан,
Виликан фурс гумач хьи, дуст!

Руш ва сувагъар

Зун пенжердай килигзава ваз текдиз,
Я руш, вуна ийизва къе сувагъар.
Вакай хиял куькӱрна рикӱ гьелек тир,
(Чи арада ава сирлу алакӱа):
Агь, гъайиф хьи, ви гъилерин назиквал
Вири физва гьакӱ гъавая шлариз.
А шларик жедайди туш шериквал
Ви уьмуьрдин – а къадар, руш, алай рикӱ.

Жикӱйрикай баллада

Шаир С. Саидгъасанов аз бахшзава.

Дахди рикӱел хкизва дяведин йисар,
Гуя галкӱр хъийизва шуьшедин кӱсар:
Муаллимди гузва тарс, лугъузва чаз икӱ:
«Балаяр, куь Ватандал хъана кӱанда рикӱ.
Ван жезва кез, душманди гузва чаз басрух,
Ятӱани чи аскерар катзавач къулухъ.
Хирер хъайи къучагъриз герек я иви,
Ам чкадал хкидай са затӱ я жикӱи.
Чи хиялар, фикирар, гьелбет, экуь я,
Катзава чун чуьллериз кӱватӱиз жикӱияр.
Инанмиш я, чаз бес я ишара са руг:
Жукӱумри чаз къалурзавай чи иви яру,
Тешпигъ язвай жикӱйриз - чна кӱватӱай ивийриз!»

Чеперин сув

Мад са сувар руьгъдин гуьзел хкахъна,
Чеперин сув перишан яз аквазва.
Камбардин цуьк, муьтретдин цуьк ахъахна,
Чигедин нагъв ала векьел арваза.
Щувад йис я- амач ханум цуькверин,
Ван хъийизмач чилел ашукъ маниди.
Гъамлу гъиссер акатнава рикӱерик,
Идан сеbeb къалурзава ичкиди.
Цӱуд йис вилик улакъ хъана авара,
Вични – КАМАЗ- сада вичин чан гана.
Халкъди къиле тухузмач мад суварар,
(Агъсакъалрин къадагъа я – ван хъана!)
Фагъумлу яз хтана зун Чеперин
Сувай – рикӱин хиял, фикир чкӱана.
Адет яз, кӱнчӱ хкидайла цуькверин
За зи халкъдиз перишан чӱал хкана.

Къванерин фелек

Паклу Шалбуз дагъдай зурба къван гъана,
А къванцелни Гъейбета чи чан гъана.
Жанлу къамат чӱехи шаир Эминан
Яратмишна скульпторди дири яз:
Гана адаз суйдин рангар къилихдин,
Зурба имарат я гуьмбет тарихдин!

Гуьмбет- Гъейбет... везиндани цӱалцӱам я,
Ви эсерриз лезги халкъди икрамда.
Бажарагълу устад я вун, илгъамдар,
Ваз сувабар кхъирай гъар къадамда.
Къейидал чан хкизва на – гунагъ туш,
Ни лугъуда вун чилерал «аллагъ» туш?!

“Лезги тӱал”

Справочникар гъилева зи медицинадин,
Энциклопедияни гва зав – вич хазина тир,
Гзаф тӱалар, начагъвилер авунвай малум,
Себепарни къалурнава жезвай чеб гатӱум.
Анжах ана къейд авунвач: вуч я «лезги тӱал»?
Ни акъудда бес чаз дарман жедай а кӱватӱал?
А азардик чи рухвайрин руьгъер начагъ я,
Сад пегъриздал ала кӱеви, сада- Рычал яд
Хъвазва гила- виликдай тир чеб ичкибазар,
Гъикӱ хкудда лезгийрикай а пис, няс азар?
Сиясатдин уьзуьр я ам галуькнавай чахъ,
Амачирла чи уьмуьрда адалатни – гъахъ.
Ихтиярар патал милли лезги халкъдиз къит
Къарагъзава женгер чӱугъаз Изетни Забит.
Байрам – ина, Лезги Нямет, Искендар ава,
“Лезги тӱалдин” баянар гуз- -гъи шартӱар ава?!-
Сагъардай ам: дидедин чӱал мектебра гун я,
Лезги несил хайи чӱалал ана рахун я.
Гъикъван жеда галуькна чахъ «туькверин вирус»,
Чахъ авачни михьи, къетӱен лезгийрин намус?!
Ам хуьн патал къарагъайбур къурбандар хъана,
«Лезги тӱалдин» сифте къурбанд Искендар хъана.,
Вич-чепиви – тӱварцӱин стха Македонви тир,
Эхирдал къван авай вичин женгинин къадир.
Шумуд йисуз къуна а кас дилиханада?!..
«Лезги тӱалди» агъавална мадни дуьньяда.
Лезги Нямет «ЛАР» кхъена, лугъуз, гаф-«сундух»,
Миллетбаз яз раижзава къари къулухъ.
Кӱвалахдилаь алудна ам – терс я тербия!
Чна эхна, эх тавурай, чӱехи Ребби, на.
Вахтсуздаказ хъфена ам Ажугъ сеbeb яз,
Адан къиникъ чи женгинин аршни метлеб я!
Мад са къурбанд – Лезгистан хъиз, атӱугъай Забит
«Лезги тӱалдик» вафат хъана зегъерлу ва къит.
Ам магъфедиз авуддайла гъавайрик квай цур,
Рагъ хкатна булутрикай, гана суруз нур.
Тебиатди къуллугъзава къайдайриз паклу,
Кутазва и гъакъикъатди шаиррик – чак лув.
«Лезги тӱалдай» къил акъатда-жемир, дуст, шаклу,
Ам къадарсуз ватан кӱан хъун лагъай мисал я.
А тӱалди чун алугарда, ийида жанлу,
Азар туш ам, аквар гъалда, чи руьгъдин гъал я.

Инал: «ЛАР» - ам хиянаткарри гъукумдин
къуллугъчийриз - «Лезгинская автономная
Республика» хъиз, расшифроватна къалурнай.

Шаирар сейрда

Чун сейрда къекъевезва,
 Рубьгдин сафа-жебир тир.
 Арбен Къардаш хьуьрезва:
 «Самур ягъа спиртдиз!»
 Зулфикъара лугъузва:
 «Градусар буш тахъуй.
 Рушар пара рухузвай
 Девирдин -ам руш тахъуй!»
 Туьнтвал хьурай «вишерихъ»,
 (Густатар я Фейзудин)
 Къилихъ гала шисерин
 Гум виле къаз Майрудин
 Куьжухъзвавай къаматар
 Эрчи вил я дикъетлу...
 Ам я ина тамада,
 Гаф рахазва къиметлу.
 Вири ина ава чун:
 Алим Азиз, Шагъбала...
 Мад виклеъгъ хъуй чалай чун
 Бажарагъни ягъ галаз!»
 (Азиз дустар, яхъ гила!)
 Къиле физва рахунар,
 Алазвай чун Ярагъдал...
 Папар вилер дакЛуна,
 Авазвай чи суракъда.

Ватандиз

Душмандиз гъич чин тагана,
 Рекъида зун, вун патал.
 Я ваз паклу къин тагана,
 Рекъида зун, вун патал.

Хсусибурун къвалера
 Физва уьмуьр зи.
 Пихер ала гъилерал,
 Кардин муьгъуьр хъиз,
 Пул акатай халуьрин
 Хкажиз агъвал,
 А жадуйри –къанлуйри
 Тазвач хьи, зал гъал:
 Вагонрай къаз, ахвудиз
 Ава зун цемент.
 Нянин къилияй пул акъудиз
 «Гъуьрче» ава мент.
 Незвайди я чулав фу,
 Пакетдавай суп.
 Арада чилин –цавун
 За гъиссзава жув.
 Апукъзава мичи хадалди
 Чайдив куз гардан.
 Авач зи кефи хадаиди,
 Къисмет я гъижран.

Са шаирдиз

Лекърен патав нубки я, вун,
 Тветрен патав куьк я, вун.
 Шаир я и жуьредин,
 Уьлкведин-ваь, Куьредин!

Урусатдин къанунар
 Я гъахъ къенвай лугъунар:
 «А», «Бе»... пунктар бул хъана-
 Гафар, чалар, рахунар...
 Къанундиз са диб къанда,
 Гафуниз сагъиб къанда!

Къисмет туькьуьл, эремек,
 Мурадари хъайи терг.
 Рубьгни гуьгъуьл начагъ тир,
 Уьмуьр къизгъин синагъ тир
 Имтигъанра хъана зун.
 Гъикъ лагъана дидеди
 Майдин вацра хана зун?!



Министерство труда и социального развития Республики Дагестан информирует!

Министерство труда и социального развития Республики Дагестан информирует о проведении в соответствии с приказом Министерства труда и социальной защиты Российской Федерации от 4 августа 2014 года № 516 Всероссийского конкурса на лучшую организацию работ в области условий и охраны труда «Успех и безопасность».

Конкурс реализуется в целях пропаганды лучших практик организации работ в области охраны труда, повышения эффективности системы государственного управления охраной труда, активизации профилактической работы по предупреждению производственного травматизма и профессиональной заболеваемости в организациях, а также привлечения общественного внимания к

важности решения вопросов обеспечения безопасных условий труда на рабочих местах.

По результатам Всероссийского конкурса будут сформированы всероссийские рейтинги юридических лиц по организации работ в области условий и охраны труда, а также рейтинги субъектов Российской Федерации и муниципальных образований, характеризующие эффективность системы государственного управления охраной труда и системы ведомственного контроля над соблюдением законодательства в области охраны труда.

В соответствии с Положением о Всероссийском конкурсе, работы по организационно-техническому, научно-методическому и аналитическому сопровождению

конкурса обеспечивает Межрегиональная ассоциация содействия обеспечению безопасных условий труда «Эталон» (127055, г. Москва, ул. Новослободская, д. 26, стр.1; web-сайт: aetalon.ru; тел./факс: 8 (495) 411-09-98; e-mail: kot@aetalon.ru).

Для участия в конкурсе необходимо пройти регистрацию на web-сайте оператора: aetalon.ru, в соответствующем разделе, посвященном проведению конкурса, заполнить электронные формы заявки на участие и сведений об организации.

Прием заявок прекращается 1 марта 2017 года.

**М. КАЗИЕВ, Заместитель
Министра.**

Субсидияр гуда

Гьурметлу районгьлияр! Алай йисалай МФЦ-дин идарадай райондин жемятдин талукь ксариз ЖКХ-дин (экверин, газдин) субсидияр гуз башламишнава. Абур гун патал иесидихь квалин «зеленка» хьун чарасуз я. Муькуь суалар квевай районда кардик квай МФЦ-дин идарадай хабар кьаз жеда.

Экономикадин отдел

МАЛУМАТ!



Гьурметлу районгьлияр! «Эренлардин сес» газетдин коллективдин иштиракчивал аваз, Ватандин Чехи (1941-1945) дяведин иштиракчияр хьайи докьузпаравийрикай, абурун женгерин рекьерикай ктаб акьудун фикирда ава. Дугьри я, чи райондин хуьрера кьилдин ксарин уьмуьрдин ва дяведин чукариз талукь документар квалин архивра хуьзва. Чи фикир садни хкуд тавуна, ктабда гьатун я. Талабзава ветеранрикай авай документар «ЭС» газетдин кьилин редактор Эдуард Гьажибековал агакьарун. Чна вилив хуьзва!

Халкьдин яшайишдин гьалар кievera ва дарда твазвай, абурун игьтияжриз дуьзгуьнвилелди килиг тийизвай, закондин истемийшунриз яб тагана чтин кваллахар ва кьуллуьг идара ийизвай гьакимар гьукуматдин аппаратда гьеле кьери туш. Эгер са гьихьтин ятлани идарада куьн кимивилерал расалмиш жез, абуру пулар тлалабиз хьайитла, чаз газетдин работникриз хабар це. Чун куь тереф хуьн патал гьар са дуьшуьшда кьариммиш жеда ва чуру кваллахриз рехь тагунин карда гьахьвилдин даяхар яз акьвазда. И мураддалди чна, вири уьлкведа хьиз, "горячая линия" кардик кутазва. Талабзава чаз чарар кхьин (кьуларни чугуна).

Чи редакция Тел: (8 269) 2-23-45

Гьурметлу газет келзавайбур!

«ЭС» газетдин редакцияди квевай талабзава, райондин идарайриз ва тешкилатриз авай суалрин патахьай редакциядиз чарар кхьин. Чи редакцияди куь суалриз жавабар гуда.

Скорая помощь ЦРБ Докузпаринского района

тел. 8 928 059 84 90, 8 989 868 03 00

Утерянный аттестат об основном общем образовании серия А за №5496441, выданный в 1999 - 2000уч. году Микрахской средней общеобразовательной школой Докузпаринского района РД на имя **Рамалданова Даира Иждаровича** считать недействительным.

«ГОЛОС ЭРЕНЛАРА»

2001-йисан
ноябрдилай акьатзава

Тешкилайди:
Докьузпара райондин
администрация,
Дагьустан Республика

Учредитель:
Администрация Докузпаринского
района, Республика Дагестан

Кьилин редактор:
Э.А.ГЬАЖИБЕКОВ

Жавабдар секретарь:
А.Э. ЭМИРСУЛТАНОВ

Хсуси корреспондентар:
Ш.О. ШАГЬБАЛАЕВ
К.Н.ФЕРЗАЛИЕВ
В.С.АГЪАМУРАДОВ
З.Э. МЕДЖИДОВА

Корректор:
Ш. ШАГЬБАЛАЕВ

Верстка авурди:
А.Э. ЭМИРСУЛТАНОВ

Чандиз вахкай вахт: 14:00
Чапзавай вахт - 17:00

Тираж 1200

Редакциядинни макьалайрин авторрин фикирар сад тахьун мумкин я. Макьалайрин делчрин дуьзвилдин патахьай жаваб авторри чни гуда. Макьалайриз рецензия гузвач ва абур элкьвена вахкузвач. Мадни, чпин макьалайра дегивилер тунал, кьилер дегивилерунал рази тушир мухбиривай чна абур редакциядиз ракьур тавун тлалабзава.

Газета зарегистрирована Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Дагестан

Регистрационный
номер ПИ №ТУ5 - 00256
от 14 июня 2013 г.

Редакциядин,
издательстводин ва
типографиядин адрес:

368750, Докьузпара
район, Усугьчай хуьр,
тел.8 (8269) 22-345
e-mail: erenlar2001@mail.ru
Наши сайт: www.erenlar.ru